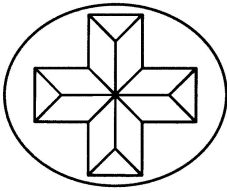

JOHANNES DÖPARENS DAG

MIDSOMMARDAGEN

Text Luk 1: 5-25. Predikan av komminister Lars Borgström, LFS.

Det gamla prästparet Sakarias och Elisabet hade länge gått barnlösa. De var fromma och hade levt ett rättfärdigt liv. Ändå hade de inte fått några barn som kunde föra släktens namn vidare. Detta ansågs vara en stor skam i det dåtida samhället (se v 25) och antogs bero på synder som vredgat Herren. I Gamla testamentet ansågs det vara en särskild olycka att familjens namn blev *"utplånat i nästa släktled"* (Ps, 109:13, se även Ps. 21:11, 37:28). Omvänt ansågs det vara en stor lycka att få avkomlingar, *"en Herrens gåva"*, och *"livsfrukten"* sågs som *"en lön"* (Ps. 127:3).

Nu var de båda till åren och de var egentligen för gamla för att få barn, något de önskat och bett om under många år. Men när Sakarias nu stod inför Herren i Jerusalems tempel uppenbarade sig ängeln Gabriel för honom och sade: *"Frukta inte, Sakarias. Din bön har blivit hörd. Din hustru Elisabet skall föda en son åt dig, och du skall ge honom namnet Johannes"* (v 13).

SONENS NAMN

Gabriel sade också åt Johannes vilket namn sonen skulle ha. Han skulle heta Johannes, vilket betyder *"Herren har förbarmat sig"* eller *"Herren är nådig"*. Detta blev sedan anledning till förundran (Luk. 1:63) eftersom andra trott att pojken skulle bli uppkallad efter sin far och få namnet Sakarias.

Johannes skulle alltså det gamla fromma prästparets son heta. Att Sakarias och Elisabet fick en son när de egentligen var för gamla visade att Herren hade förbarmat sig över dem. Han räddade dem från deras barnlöshet och den vanära detta medförde i det dåtida samhället. Men denna sons födelse visade samtidigt att Gud var nådig gentemot sitt folk Israel. Under fyra hundra år hade det profetiska Ordet varit tyst. Inte sedan Malaki på 400-talet hade Gud talat till sitt folk. Då hade Gud sagt: *"Se, jag skall sända min budbärare och han skall bereda vägen för mig"* (Mal. 3:1). Denna budbärare kallades bildligt *"profeten Elia"* (Mal. 4:5) eftersom hans uppgift skulle vara att liksom Elia *"vända fädernas hjärtan till barnen och barnens hjärtan till deras fäder"* (Mal. 4:6). Johannes, som kom att kallas Döparen, blev denne utlovade profet som banade väg för Herren.

Men vad innebär egentligen detta sista uttryck, som ju också upprepas i Gabriels ord till Sakarias: Johannes skulle *"gå framför"* Herren, Israels barns Gud, *"för att vända fädernas hjärtan till barnen"*? Likt Elia, som var så uppfylld av tanken på att folkets hjärtan skulle omvändas (1 Kung. 18:37) - och som faktiskt fick se allt folket falla ner på sina ansikten och säga: *"Det är HERREN som är Gud! Det är HERREN som är Gud!"* (1 Kung. 18:39) - skulle Johannes uppdrag vara att föra samman det oeniga och till stora delar avfallna folket till trons enhet i den Helige Andes gemenskap. Israels barn, både fäder och deras barn, skulle tillsammans vända åter till de gudfruktiga patriarkernas tro (jfr Rom. 4:16-17, 9:8) för att inte drabbas av dom och straff när Herren *"kommer och slår landet med tillspillogivning"* (Mal. 4:6).

Genom Johannes förkunnelse skulle fäder och barn få *"ett rättfärdigt sinnelag"* och bli ett åt Herren berett folk (Luk. 1:17). I den mån detta blev verklighet berodde det på den kraftfulla predikan *"i Elias ande och kraft"*, lag och evangelium, som Johannes bar fram. Men i den mån Israels fäder och söner *inte* vände om till Herren, eller där deras hjärtan blev oeniga, så att *"i en och samma familj"* splittring blir följden av Guds Ords förkunnelse, *"tre mot två och två mot tre,*

far mot son och son mot far" o.s.v. (Luk. 12:52-53), ja då var det inte till följd av någon brist hos evangeliet (Rom. 1:16) utan människornas eget fel (Jer. 17:9) och djävulens (Matt. 13:25).

Folket hade verkligen inte förtjänat att få vara Herrens folk. De hade varit avfälliga och trolösa. Trots detta fick de nu genom Johannes Döparens framträdande en ny kallelse, kraftfullare än alla tidigare. Herren hade förbarmat sig, Han hade verkligen visat sig nådig. Hela Johannes person vittnade om detta. Både genom sitt namn och genom sin predikan visade Han att Herren inte övergett sitt folk. Inte p.g.a. folkets egen förtjänst, utan p.g.a. Herrens blotta nåd fick de, om de bara ville, vända åter till Honom.

JOHANNES ORD TILL DOM...

Tyvärr är det emellertid så att fastän frälsningen från Herrens sida står färdig och klar är det ingen som vill ha den. Den eviga frälsningen är nämligen en mycket ringaktad gåva. Den har varit fullbordad alltsedan Golgata, men erbjudits redan från begynnelsen i kraft av "Lammet som är slaktat från världens grundläggning" (Upp. 13:8).

Anledningen till att ingen vill ta emot frälsningen är att människor i allmänhet inte tror sig behöva någon frälsning. Johannes ville därför ge sina åhörare ett styng i deras hjärtan. Han talade om för dem hur det verkligen förhöll sig. Fariseerna och sadduceerna trodde sig vara ättlingar till trons fader Abraham och att de hade det väl ställt med Gud genom sin judiska härkomst, men Johannes sade: "Tro inte att ni kan säga till er själva: Vi har Abraham till fader" (Matt. 3:9). De trodde att de var Guds barn och därmed trygga och säkra, men Johannes sade: "Ni huggormsyngel, vem har fått er att tro att ni kan fly undan den kommande vredesdomen?" (Matt. 3:7). Det var "den gamle ormen, som kallas djävul och satan, han som bedrar hela världen" (Upp. 12:9) som bedrog de första människorna i Edens lustgård, och som också nu hade bedragit de flesta av Johannes Döparens samtida. Johannes slängde dem därför den bistra sanningen i ansiktet att de var satans yngel. Lika skoningslös hade Jesus en gång varit mot dem Han talade med i ett stridssamtal, människor som också trodde sig vara Guds barn (Joh. 8:41): "Ni har djävulen till er fader" (Joh. 8:44).

Inte trodde fariseerna och sadduceerna att de svävade i någon fara, de var ju ansedda ledare i Israel. Den allmänna uppfattningen bland folket var också att om några hade lyckats att uppfylla Guds krav på rättfärdighet - åtminstone när Gud dömde efter sin mildhets mått som Han ju förväntades göra - så var det fariseerna. Men Johannes sade om domen: "Redan är yxan satt till roten på trädet. Varje träd som inte bär god frukt blir nerhugget och kastat i elden" (Matt. 3:10). Detta innebär i klartext att varje gren som inte är inympad i den sanna vinstocken Jesus Kristus såsom en död gren kastas i helvetet (Joh. 15:6).

...OCH TILL FRÄLSNING

De som drabbades av Johannes Döparens förkunnelse reagerade olika. Som alltid när Guds Ord förkunnas delade människorna upp sig i två läger; de som tog emot Ordet till dom och frälsning och de som förkastade det och sköt det ifrån sig. I Luk. 7:29-30 läser vi: "*Och allt folket som lyssnade, också publikanerna, gav Gud rätt och döptes med Johannes dop. Men fariseerna och de laglärda förkastade Guds plan för dem och lät inte döpa sig av honom.*"

Guds plan för alla människor är att de skall bli frälsta (1 Tim. 2:4). Men stolta fariseer genom alla tider, inom och utom kristenheten, "förkastar Guds plan för dem" och väljer sitt eget fördärv. Men några kommer till Jesus, den Herre Johannes förkunnade. Dessa lyssnar till både lag och evangelium, Guds Ord till dom över dem själva och till frälsning genom Jesus. Deras största lycka är att genom dopet och tron vara frälsta Guds barn (Mark. 16:16). Liksom "*allt folket... döptes med Johannes dop*" (Luk. 7:29), som var ett "*dop till syndernas förlåtelse*" (Mark. 1:4, Luk. 3:3), betraktar alla Guds barn syndernas förlåtelse som den allra dyrbaraste skatt.

Även det dyrbara ordet om syndernas förlåtelse fick Johannes bära fram. Där han en dag stod på stranden av Jordan och döpte kom Jesus dit. Johannes sade då inför allt folket: "*Se Guds lamm,*

som tar bort världens synd" (Joh. 1:29). Detta sade han återigen då han dagen därpå såg Jesus komma gående: *"Se, Guds lamm"* (Joh. 1:36).

Gamla förbundets lag visade gång på gång hur synden måste skaffas bort genom att ett oskyldigt, ställföreträdande offer frambars (t.ex. 3 Mos. 16:22). Enligt lagen skulle syndaren pressa sin hand på djurets huvud (3 Mos. 1:4, 4:24), sedan kunde han försonas genom att djuret dödades som ett syndoffer. Miljoner offerdjur hade på detta sätt framburits under de långa sekternas väntan på frälsningens dag. Men nu, i Johannes Döparens samtid, hade det fullkomliga offret framträtt, Guds Lamm, som på en enda dag skulle utplåna hela världens syndaskuld (Sak. 3:9). Det är detta offer Johannes Döparen vill att vi skall fästa våra ögon på: *"Se Guds lamm, som tar bort världens synd!"* Får vi genom Johannes evangelieförkunnelse syn på detta, ja då är vi befriade från djävulens dödliga ormgift och frälsta till evigt liv, liksom Jesus själv säger: *"Liksom Mose upphöjde ormen i öknen, så måste Människosonen bli upphöjd, för att var och en som tror på Honom skall ha evigt liv"* (Joh. 3:15).

Johannes visar oss verkligen att *"Gud har visat barmhärtighet"*, att *"Han är nådig"*.

Amen.